

**Dlaczego susza to
problem, który dotyka
każdego z nas?**

Zaczyna się niewinnie – od kilku tygodni bezdeszczowej, słonecznej pogody. Jednak pod powierzchnią wysychającej ziemi rozgrywa się dramat, który eksperci nazywają „pełzającą katastrofą”. Susza to nie tylko pożółkłe trawniki czy zakaz podlewania ogródków. To potężny kryzys geopolityczny i gospodarczy, który po cichu demoluje globalny rynek żywności, napędza inflację i drastycznie kurczy zasoby wody pitnej. Choć rzadko wywołuje tak nagły szok jak huragany czy powodzie, jej długofalowe skutki są bardzo dotkliwe. Czy stoimy w obliczu rzeczywistości, w której woda stanie się towarem luksusowym? W tym artykule przyjrzymy się, jak współczesne zmiany klimatyczne zmieniają definicję suszy i co każdy z nas może zrobić, aby zatrzymać ten wysychający scenariusz.

W ostatnich latach ciągle słyszymy informacje o suszy. Może jeszcze osobiście jej nie odczuwamy, ale każda osoba uprawiająca najmniejszy nawet kawałek ziemi widzi, jak wiele wysiłku trzeba włożyć w podlewanie ogródka, aby uzyskać zadawalające plony.

Susza przyszła do nas stopniowo wraz ze zmianami klimatycznymi tj. cieplejszymi latami, krótszymi i mniej śnieżnymi zimami wraz z likwidacją naturalnych rozlewisk i mokradł, postępującą urbanizacją kraju.

Suszę możemy rozumieć bardzo różnie. Najpierw na skutek niedoboru opadów, wysokiej temperatury i większej ekspozycji na słońce pojawia się susza meteorologiczna, powoduje ona suszę glebową, którą odczuwają już rolnicy. Następnie spada poziom wód w ciekach wodnych, zbiornikach naziemnych i podziemnych i możemy mówić o suszy hydrologicznej. Skutki tych zdarzeń odczuwają już wszyscy, następuje spadek planów rolnych, rosną ceny żywności, zachodzi konieczność ograniczania dostępu do wody, nie możemy podlewać ogródków i następują przerwy w dostawie wody. Mogą pojawiać się skutki zdrowotne jak np. nasilanie się astmy czy alergii spowodowane suchym, zakurzonym powietrzem. Niski poziom wody w rzekach może powodować jej braki w systemach chłodzenia w elektrowniach, co przekłada się na problemy z produkcją energii elektrycznej. Zagrożone może być też nasze bezpieczeństwo ze względu na pożary czy rozwijające się w ciepłej wodzie bakterie i sinice. Susza wpływa więc na wszelkie aspekty naszego życia, dlatego też tak ważne jest dbanie o kurczące się zasoby wody i wdrożenie w nasze codzienne nawyki jej oszczędzania.

Co możemy zrobić u siebie:

- Szybki prysznic: długie kąpiele w wannie to zużycie rzędu 120–150 litrów, podczas, gdy krótki prysznic pobiera zaledwie kilkadziesiąt litrów.
- Zakręcanie kranu: nie pozwólmy wodzie bezużytecznie płynąć podczas szczotkowania zębów, namydlenia rąk czy golenia. Używaj kubka do płukania ust, co pozwoli zaoszczędzić nawet kilkanaście litrów za każdym razem.
- Ekologiczna splotczka: jeśli zamienimy tradycyjną splotczkę na model z dwudzielnym przyciskiem (np. 3/6 litra), będziemy mogli kontrolować ilość spuszczonej wody.
- Pełny załadunek pralki czy zmywarki: pralkę oraz zmywarkę należy uruchamiać, gdy są całkowicie pełne. Nowoczesne zmywarki zużywają znacznie mniej wody (ok. 10 litrów na cykl) niż ręczne zmywanie pod bieżącym strumieniem. Jeśli trzeba coś umyć ręcznie, umyjmy to w zlewie czy misce zamiast pod bieżącym strumieniem.
- Płukania warzyw i owoców: nie myjmy ich pod bieżącą wodą a płuczmy w misce, wodą z miski można podlać inne rośliny.
- Mądre gotowanie: do czajnika wlewajmy tylko tyle wody, ile rzeczywiście potrzeba. Używanie pokrywek podczas gotowania w garnkach ogranicza parowanie i przyspiesza cały proces.

W oszczędności wody pomogą nam również rozwiązania techniczne i instalacyjne takie jak:

- Montaż perlatorów: specjalne sitka napowietrzające strumień wody. Pozwalają one zmniejszyć jej zużycie nawet o 50% przy zachowaniu optymalnego ciśnienia.
- Likwidacja wycieków: jeden kapiący kran marnuje ponad 2000 litrów wody rocznie.
- Baterie bezdotykowe lub termostatyczne: skracają czas potrzebny na ustawienie idealnej temperatury wody, zapobiegając jej marnowaniu podczas regulacji strumienia.

Wiele czynności, które wykonujemy codziennie w domu pozwala na tzw. recykling wody, czyli ponowne jej użycie:

- Podlewanie roślin wodą z kuchni: Wodę po płukaniu warzyw, owoców czy niesoloną wodę po gotowaniu jajek i ziemniaków można przelać do konewki i użyć do podlewania kwiatów doniczkowych.
- Pora podlewania: ogród należy podlewać wczesnym rankiem lub wieczorem, aby uniknąć szybkiego parowania wody z gleby w pełnym słońcu.
- Łapanie deszczówki: jeśli mieszkamy w domu jednorodzinnym lub mamy balkon, postawmy zbiornik na deszczówkę. To idealna, darmowa woda do podlewania ogrodu i trawnika.

Oczywiście są to tylko propozycje, istnieje wiele innych sposobów oszczędzania wody, trzeba znaleźć i wybrać te najlepsze dla siebie. I choć wydaje się, że jedna osoba czy jedno gospodarstwo domowe ma mały wpływ na globalne ilości wody to pamiętajmy, że:

Indywidualnie jesteśmy kroplą, ale razem tworzymy ocean.

Z myślą o wsparciu oszczędzania wody powstał program MIKRORETENCJA .

Jak podkreśla Jacek Skórski, Prezes WFOŚiGW w Kielcach:

Woda jest zbyt cenna, żeby pozwolić jej po prostu odpłynąć. Dlatego uruchomiliśmy program „Mikroretencja”, w ramach którego właściciele domów jednorodzinnych mogą otrzymać do 8 tysięcy złotych na rozwiązania pozwalające zatrzymać i wykorzystać deszczówkę.

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

MIKRORETENCJA

8 000 zł

Maksymalna kwota
dotacji

90%

Pokrycia kosztów
kwalifikowanych

01.06.2026

Ogłoszenie
programu naboru

22.06.2026

Rozpoczęcie
przyjmowania wniosków

Nabór wniosków o dofinansowanie ruszył w WFOŚiGW w Kielcach 22 czerwca 2026 r. i potrwa do wyczerpania alokacji w wysokości 9 200 000 zł. Program swoim zasięgiem obejmuje całe województwo świętokrzyskie. Kwota wsparcia dla jednego budynku jednorodzinnego, wolnostojącego wynosi maksymalnie 8 000 zł i można ją wykorzystać na budowę zbiornika podziemnego lub naziemnego, otwartego lub zamkniętego o pojemności minimum 2 m³, tj. 2 000 litrów. Dotacja obejmuje również urządzenia lub systemy umożliwiające wykorzystanie wód opadowych i roztopowych np. system zraszania czy rozsączenia zebranej wody w gruncie. Dofinansowanie udzielane jest w formie refundacji kosztów zakończonych inwestycji.

- A jak to działa w praktyce? Najlepiej zobaczyć tam, gdzie woda naprawdę się przydaje – w ogrodzie i szklarni. Zachęcam do zapoznania się z programem i składania wniosków – dodaje Jacek Skórki, Prezes WFOŚiGW w Kielcach.

Szczegóły programu oraz instrukcja złożenia wniosku znajduje się na stronie WFOŚiGW w Kielcach www.wfos.com.pl
<http://www.wfos.com.pl/dla-beneficjentow/mikroretencja-nabor/wymagana-dokumentacja>

Artykuł został przygotowany w związku z realizacją Projektu Doradztwa Energetycznego, finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu FEnIKS 2021-2027 (Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat i Środowisko).

Projekt Doradztwa Energetycznego to inicjatywa mająca na celu wsparcie Polski w osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 roku poprzez promowanie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, a także budowanie odporności na zmiany klimatu. Realizowane w ramach Projektu działania obejmują wspieranie transformacji energetycznej, rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury, promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do nich, zapobieganie ryzyku i zarządzanie ryzykiem, a także rozwój zrównoważonej mobilności.

Odbiorcami Projektu są jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorcy, sektor mieszkaniowy (spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), kościelne osoby prawne jak również osoby fizyczne. Odbiorcami działań edukacyjnych są również dzieci i młodzież.

To dobry moment by skorzystać z doradztwa

Jeżeli jesteś przedstawicielem instytucji, przedsiębiorstwa lub osobą fizyczną, która dąży do optymalizacji zużycia energii oraz szuka wsparcia finansowego dla planowanego projektu środowiskowego, jest to właściwy czas, by umówić się z doradcami energetycznymi działającymi w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach.

Zapraszamy do kontaktu: doradcy.energetyczni@wfos.com.pl

Zapraszamy również do odwiedzenia strony głównej

Projektu Doradztwa Energetycznego:

www.doradztwo-energetyczne.gov.pl